

ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ» У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

CONTENTS AND STRUCTURE OF THE SUBJECT «INTRODUCTION TO THE SPECIALTY» IN THE SYSTEM OF TRAINING TEACHERS OF THE ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE

Наукове дослідження присвячене оптимізації змісту навчальної дисципліни «Вступ до фаху» як настановчо-корективного курсу, призначеного ввести здобувачів спеціальності «014 Середня освіта (англійська мова і література)» в педагогічну сферу діяльності та створити потужний мотиваційний імпульс для професійного становлення майбутнього вчителя іноземної мови і літератури. Курс має на меті продемонструвати унікальність обраної абітурієнтом спеціальності, її цінність та універсальність як для суспільства, так і для багатомірного особистісного розвитку, змінити або посилити професійні наміри здобувачів. Провідними стратегіями роботи в рамках навчальної дисципліни є (1) спрямування зусиль на розуміння студентом себе як мовної особистості та готовність до розвитку мовної свідомості інших; (2) ініціювання фундаментального ставлення до іноземної мови та її глибокого діахронно-синхронного дослідження з метою розуміння її специфіки; (3) доведення універсальності спеціальності та її адаптивності до ринкових вимог; (4) демонстрація двостороннього зв'язку між процесами викладання й засвоєння іншомовного матеріалу; (5) розкриття формуючого потенціалу літературного компоненту спеціальності. Основною вимогою навчальної дисципліни є посилення лінгвістичного, лінгвокультурного та загальнокультурного аспекту курсу та закладення основ самоменеджменту, що дозволяє здобувачеві усвідомити багатоаспектність спеціальності та сприяє зміні в його професійній ідентичності. Поєднання різних форм роботи – колективного й групового обговорення, індивідуальної роботи й роботи в парах – створює комфортну зону для освітньої діяльності й позитивне ставлення до процесу професійного становлення; застосування активних й інтерактивних методів – роботу в малих групах, роботу з довідковими інформаційно-методичними джерелами, виконання й презентацію результатів проектної роботи, мозковий штурм, дискусію, семінар-воркшоп, рольові ігри, написання есе й роздумів, розробка інтерактивних завдань – сприяють різнобічному й гармонійному розвитку соціально й професійно важливих якостей майбутнього спеціаліста.

Ключові слова: вступ до фаху, педагогічна сфера діяльності, професійне становлення майбутнього вчителя іноземної мови і літе-

ратури, мовна особистість, універсальність спеціальності, двосторонній зв'язок між викладанням й учінням; професійна ідентичність.

The scientific research seeks to find ways for optimization of the contents of the academic subject "Introduction to the Specialty" as a guiding and remedial course aimed at introducing students pursuing the Bachelor's degree on the specialty «014 Secondary Education (English Language and Literature)» to pedagogical activity and sending a powerful motivating impulse for professional development to pre-service teachers of the English language and literature. The course is to demonstrate uniqueness of the specialty, its value and universality both for the society and for the versatile personal development; to change or enforce students' professional ambitions. The primary strategies within the subject are (1) encouraging students' realizing themselves as linguistic personalities and promoting their readiness to develop other's linguistic personality; (2) initiating fundamental attitude to foreign languages and their deep diachronic and synchronic investigation in order to understand their specificity; (3) confirming universality of the specialty and its adjustability to the market requirements; (4) demonstrating a two-way connection between teaching and learning a foreign language; (5) exposing a forming potential of the literary component of the specialty. The basic requirement of the subject is reinforcing the linguistic, linguocultural and general cultural aspects of the course and laying basis for the skills of self-management, which allows a student to realize the multifaceted nature of the subject and is instrumental in their professional identity changes. Combination of various forms of work – collective and group discussion, individual and pair work – creates a comfortable zone for educational activity and a positive attitude to the process of professional formation; use of active and interactive methods – work in small groups, with reference books, performance and presentation of projects, brainstorming, discussions, workshops, role plays, essay writing, development of interactive tasks and tests – are instrumental in a versatile and balanced development of socially and professionally important features of a future specialists.

Key words: introduction to the specialty, pedagogical activity, professional development of a pre-service teacher of a foreign language and literature, linguistic personality, universality of the subject, two-way connection between teaching and learning, professional identity.

УДК 378:371.13:811.11+ 37.09
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/55.2.29>

Мельниченко Г.В.,

канд. пед. наук,
доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов
Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Сусол Л.О.,

канд. філол. наук,
доцент кафедри мовної підготовки
Одеського державного університету
внутрішніх справ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Рівень освіти й освіченості нації є показником її розвитку й морально-інтелектуального потенціалу, забезпечуючи їй гідне місце в глобальному просторі

людства. Отже, цілком природними є намагання закладів вищої педагогічної освіти долучити й утримати в освітньому просторі якомога ширший контингент молоді, яка щиро й віддано присвячує себе й своє професійне життя педагогічній діяльності.

Досвід викладання в вищому педагогічному закладі освіти надає нам право говорити про наявність значної кількості студентів, які не пов'язують своє подальше життя з педагогічною діяльністю; означена тенденція є результатом спотворення образу школи як суспільного інституту та образу вчителя як провідного його діяча. У такій ситуації необхідним є наявність в освітній програмі навчальної дисципліни, яка стала б своєрідним вступним корективним курсом, здатним від початку освітнього процесу зруйнувати хибні уявлення студента або деяких представників суспільства про дану сферу діяльності та створити потужний мотиваційний імпульс для професійного становлення майбутнього вчителя іноземної мови і літератури. Таким курсом є навчальна дисципліна «Вступ до фаху».

Відповідно до чинних робочих програм вітчизняних університетів, метою навчальної дисципліни «Вступ до фаху» є отримання студентами загального уявлення про обрану спеціальність та принципи організації освітнього процесу, покликані сформувати фахівця за цією спеціальністю. Натомість небагато програм мають на меті продемонструвати унікальність обраної абітурієнтом спеціальності, її цінність та універсальність як для суспільства, так і для багатовимірного розвитку його особистості, що призводить до зміни професійних намірів здобувачів на різних етапах просування за освітньою програмою з даної спеціальності. Це підтверджує **актуальність** і значущість обраної проблеми дослідження.

Дане дослідження має на меті визначити змістові компоненти навчальної дисципліни «Вступ до фаху», покликані не лише зорієнтувати студента в його майбутній професії, а й сформувати стійке бажання приєднатися до даної професійної спільноти шляхом постійного професійного саморозвитку. Іншими словами, даний навчальний курс має стати брамою на шляху зміни структури його образу «Я» студента та посилення бажання реалізувати себе в педагогічній діяльності, брамою в майстерню, що формує професійну ідентичність майбутнього вчителя англійської мови і літератури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сутність професійної ідентичності особистості вивчається в роботах К. Абульханової-Славської, Г. Гарбузової, Є. Головахи, Е. Еріксона, В. Єрмоліна, Е. Клімова, Ю. Леонтьєва, Н. Пряжнікова, А. Ростунова, М. Руткевич, А. Ручки, Є. Трандіна, Г. Троян, Г. Чередниченко, Л. Шнейдер, Є. Шорохової, В. Шубкіна, В. Ядової та ін. і, урешті-решт, зводиться до емоційно-позитивного прийняття своєї належності до професійного співтовариства [5] та, відповідно, актуалізації зусиль, спрямованих на те, щоб відповідати нормам даного співтовариства. Більшість науковців дотримуються думки, що

професійна ідентичність формується впродовж накопичення практичного досвіду фахівця й свідомого вдосконалення його теоретико-практичної бази. Разом з Г. Гарбузовою, Л. Шнейдер, Є. Трандіною [3] вважаємо, що формування професійної ідентичності має відбуватися вже з першого року професійної освіти, велика роль при цьому відводиться саме дисципліні «Вступ до фаху».

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. За логікою й структурою освітньої програми навчальна дисципліна «Вступ до фаху» відкриває перший рік навчання за освітнім ступенем «Бакалавр» і стає першим фактором впливу на усвідомлення здобувачем себе активним носієм професії вчителя англійської мови і літератури. Аналіз науково-методичної літератури, яка розкриває зміст та структуру означеної навчальної дисципліни, свідчить про певну неузгодженість поглядів стосовно предмету її вивчення. Так, О. Бєлих, О. Бондарчук, О. Заїка вважають за необхідне ознайомити здобувачів з «основними аспектами педагогічної майстерності, риторики та менеджменту освітнього середовища, основами методичних і дидактичних знань», спрямовуючи увагу студентів, насамперед, на педагогічний аспект спеціальності [1]. Більш збалансовану модель підготовки вчителів іноземної мови і літератури представлено в науково-методичних розробках С. Бобир, де рівноправне місце відводиться організаційним питанням підготовки майбутніх учителів середньої школи, вимогам до особистості вчителя та системі підготовки відповідно до компонентів його професіограми – мовної, мовленнєвої, літературознавчої, соціокультурної і методичної. Дана модель повною мірою моделює зміст освітньої програми підготовки фахівця за даною спеціальністю [2].

Метою дисципліни «Вступ до фаху», з точки зору казахського педагогічного колективу, є продемонструвати цінність усіх суб'єктів освітнього процесу, об'єкту та предмету вивчення за освітньою програмою. Дана програма зорієнтована на гуманістичну парадигму освітнього процесу та адаптацію студента-першокурсника до нових для нього навчальних умов [4].

У загальноприйнятому розумінні навчальна дисципліна «Вступ до фаху» має на меті формування первинних уявлень про майбутнє місце роботи та правила досягнення успіхів в обраному професійному середовищі. У рамках даного предмету в більшості випадків науковці й практики вибудовують багатовимірну модель безперервного й безкінечного процесу удосконалення професійного становлення вчителя іноземної мови й літератури, що дозволить усвідомити глибину й багатоаспектність обраної спеціальності тими, хто зробив свідомий вибір. Водночас уже на початку навчання виявляється низка соціально-особистісних протиріч, які

заважають здобувачеві повноцінно й щиро спрямовувати зусилля на формування власної професійної ідентичності. Виокремимо деякі з них.

1. Опитування здобувачів першого року навчання свідчить про те, що майже половина контингенту обирає дану спеціальність лише заради супровідної спеціалізації – англійська мова, при цьому професійні амбіції студентів коливаються між перекладацькою діяльністю та управлінською діяльністю на посадах менеджерів міжнародних компаній. Власне професія вчителя не вважається бажаною й престижною.

2. Близько третини здобувачів, які по-справжньому цікавляться англійською мовою, екстраполюють шкільні уявлення про кінцеву мету вивчення іноземних мов – спілкування нею в різних сферах людської діяльності – на процес вивчення мови в вищій школі, нівелюючи її теоретичне вивчення. До того ж, тяжіючи до вивчення англійської мови лише як глобального засобу комунікації, студенти ігноруючи або не замислюються над лінгвокультурним портретом даної мови, що ускладнює процес удосконалення іншомовної комунікативної компетенції та відвертає студентів або ставить під сумнів шляхи академічного стилю вивчення англійської мови. Вузьке трактування спеціаліста-мовника перекреслює перспективи розвитку повноцінної мовної особистості, яким має відчувати себе першокурсник від початку навчання.

3. Більшість здобувачів асоціюють обрану професію з образом шкільного вчителя, обмеженого стандартами й вимогами. Мало хто зі студентів усвідомлює, що вчити іноземній мові – це не стільки віддавати іншим накопичене, скільки вчитися самому.

4. Відірваність у шкільній практиці викладання англійської мови і англійської літератури, при якій означені дисципліни читаються різними викладачами, зближує образ вчителя іноземних мов у свідомості учнів і абітурієнтів більше з образом носіями мови та представником іншомовної культури, аніж з носієм культури взагалі.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Приймаючи до уваги вищезазначені питання, можна виокремити низку аспектів, які мають бути включені до програми навчальної дисципліни «Вступ до фаху» для адекватного й повного розуміння здобувачами спеціальності та посилення мотиваційного впливу на ту частку контингенту, яка помилково обрала її або неповністю відповідає критеріям відбору абітурієнтів на дану спеціальність. Особливий акцент ми робимо на введенні нехарактерних для програми з даної навчальної дисципліни змістових частин. Зупинимось на кожній з них.

1. Уведення змістового модуля «Узагальнена формула спеціальності», метою якого є аналіз

складових спеціальності 014.021 Середня освіта (англійська мова і література), а саме: педагогічного, філологічного й літературознавчого (культурознавчого) аспектів професійної підготовки. Метою даного модуля є довести універсальність спеціальності, що дозволяє випускнику успішно працювати в різних сферах людської діяльності, адже компетентності, сформовані впродовж навчання за освітньою програмою «Бакалавр» за даною спеціальністю – предметна, комунікативна, адаптивна, аналітична, управлінська, організаційна, оцінна, рефлексивна, інформаційна, культурна та полікультурна тощо – роблять випускника конкурентоспроможним на сучасному ринку праці, здатним обіймати різні посади навіть у малоспоріднених галузях. До вивчення пропонуються такі питання: історія становлення професії «вчитель іноземної мови й літератури»; портрет сучасного вчителя англійської мови і літератури в літературі / кіномистецтві; ідеальна модель сучасного вчителя англійської мови і літератури; провідні випускники факультету іноземних мов педагогічного закладу освіти; місце спеціаліста на ринку праці й у глобальному просторі.

2. Уведення або розширення змістового блоку «Учитель англійської мови і літератури як мовна та вторинна мовна особистість», з наступними питаннями: поняття мовної особистості учителя та технологія її формування; поняття мовної свідомості; вплив мови на свідомість людини; сутність і структура вторинної мовної особистості і принципи її розвитку; поняття про мовну картину світу й мовну картину світу англійця; мову та міжкультурну комунікацію; конфлікт культур; культурні стереотипи. Метою даного блоку є (1) орієнтація здобувача на розуміння себе як носія глибоких мовних знань різних рівнів, умінь, навичок, мовної культури і мовного смаку; спрямування на формування мовної свідомості; націлення на мовне вдосконалення й опір мовному безкультур'ю; (2) акцентування уваги на важливості розуміння мови як системного явища, організму, здатного до саморозвитку й самоорганізації; поглибленому розумінню мовних явищ, розвитку підсвідомого почуття мови, мовної ерудиції та інтересу до інших мов; (3) акцентуванню уваги до загальномовних питань, підкресленню важливості таких теоретичних питань, як природа й сутність мови, її структура, функціонування й розвиток та зв'язок з позамовними явищами. Ми вважаємо, що даний блок стане потужним мотивуючим фактором навчання за спеціальністю для тих, чий інтерес обмежуються лише іноземною мовою і не стосуються аспектів її викладати. Для тих же здобувачів, хто вже пов'язує своє професійне життя з викладацькою діяльністю, цей модуль сприятиме більш чіткому й системному підходу до розуміння й викладання мови.

3. Додавання змістового модуля «Історичний портрет англійців як носіїв германської культури». До вивчення пропонуємо наступні питання: германські мови: класифікація та географія; давньогерманські племена: східногерманські, західногерманські й північногерманські; система писемності й писемні пам'ятки давньогерманських мов. Короткий лінгво-історичний екскурс, а саме – міфічно-героїчний образ прагерманських племен – дозволить виокремити у свідомості студента англійську мову як нащадка давньогерманської мови, відмінної від давньослов'янської, спонукаючи його свідомо вивчати відмінності англійської фонетики, граматики, лексичного й синтаксичного прошарку англійської мови від рідної та переносити отримані знання в мовленнєву діяльність.

4. Включення теми «Викладання як засіб професійного й особистісного розвитку людини» у змістовий модуль «Педагогічна складова спеціальності «Середня освіта (англійська мова і література)». Метою даної теми є продемонструвати вплив процесу викладання на розвиток не лише професіоналізму, а й особистості людини. На обговорення плануються виноситися наступні моменти: підвищення якості розуміння й засвоєння матеріалу під час підготовки до викладання та пояснення його іншим; зростання інтересу до учіння в результаті усвідомлення складності процесу здобуття й опрацювання знань; збагачення світогляду під час вивчення суміжних галузей знань, пов'язаних з темою; удосконалення комунікативних навичок у процесі реалізації навчальних завдань тощо. Як бачимо, процес викладання – це й процес учіння, свідомий, різноплановий й умотивований; іноді лише під час викладання фахівець або майбутній фахівець може по-справжньому зрозуміти проблему на рівні особистісного значення.

5. Розширення змістового модуля «Літературознавча складова спеціальності» із наступними підтемами: художня література як мистецтво слова і спосіб формування загальної культури людини, її моральних орієнтацій і цінностей; англійська література як засіб ознайомлення з картиною світу англійців; поняття й структура літературознавчої компетентності учителя англійської мови і літератури; освітньо-змістовий, ціннісно-орієнтаційний і діяльнісно-практичний компоненти літературознавчої компетентності й шляхи їх розвитку; принципи, методи й шляхи роботи з художньою літературою учнів середньої школи; знайомство з літературним твором як діалог двох індивідів; особливості організації позакласного і індивідуального читання: читацький щоденник, аналітичні вправи, презентація. Як бачимо, акцент у змістовому модулі переноситься з проблеми організації роботи учнів з літературним твором на проблему розвитку особистості майбутнього фахівця

літературними засобами; метою – продовження збалансованого розвитку здобувача на мовному, емоційному, культурологічному, моральному, інтелектуальному та інших рівнях.

Таким чином, змістова частина навчальної дисципліни «Вступ до фаху» охоплює наступні змістові модулі:

(1) Зміст спеціальності вчителя англійської мови і літератури. 1.1. Узагальнена формула спеціальності «Середня освіта (англійська мова і література)» та образ вчителя англійської мови і літератури (синхронний і діахронний аспекти). 1.2. Зміст освітньої професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю).

(2) Компоненти підготовки вчителя англійської мови і літератури та її структура. 2.1. Мовна складова спеціальності. 2.2. Педагогічна складова спеціальності. 2.3. Літературознавча складова.

(3) Система безперервного професійного розвитку вчителя англійської мови і літератури. 3.1. Освітньо-кваліфікаційні рівні в Україні. 3.2. Фахове вдосконалення вчителів англійської мови і літератури.

Рекомендації щодо поетапного введення здобувачів у спеціальність відображено в технологічній карті – програмі вивчення дисципліни, яка уточнює зміст курсу й пропонує обов'язкові види навчальної діяльності, що підлягають оцінюванню впродовж поточного й рубіжного контролю (Таблиця 1).

Висновки. Дані, отримані наприкінці етапу апробації змістово-методологічних рішень – висока успішність студентів (100%) та незмінність намірів здобувачів щодо продовження навчання за спеціальністю – доводять ефективність обраної стратегії роботи в рамках навчальної дисципліни «Вступ до фаху», а саме: (1) спрямування зусиль на розуміння студентом себе як мовної особистості, носія мовної культури, готовність до розвитку мовної культури і свідомості інших; (2) ініціювання глибокого й фундаментального ставлення до мови, що вивчається, починаючи з її вертикального зрізу, глибинного дослідження історичного підґрунтя її специфічності та неповторності; (3) доведення універсальності спеціальності та її гнучкості й адаптивності до плінних вимог ринку праці; (4) демонстрація впливу процесу навчання іноземної мови на процес її вивчення, доведення двостороннього зв'язку між процесами викладання й засвоєння іншомовного матеріалу матеріалу; (5) розкриття особистісно-розвивального й професійно-формуючого потенціалу літературного компоненту спеціальності. Отже, основною вимогою навчальної дисципліни є посилення лінгвістичного, лінгвокультурного та загальнокультурного аспекту курсу та закладення основ самоменеджменту. Організована у такий спосіб робота дозволяє здобувачеві усвідомити

Технологічна карта дисципліни

Тема	Методи й форми організації діяльності на занятті. Питання, що виносяться на обговорення	Обов'язкове практичне завдання
1	2	3
<p>1. Узагальнена формула спеціальності «Середня освіта (англійська мова і література)» і образ вчителя англійської мови і літератури (синхронний і діяхронний аспекти).»</p>	<p><i>Семинар-воркшоп.</i></p> <p>1. <i>Динамічне колективне обговорення питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з випускниками факультету іноземних мов, їхнім професійним шляхом і місцем на сучасному ринку праці; – компетентності, передбачені освітньою програмою «Бакалавр» за даною спеціальністю, які забезпечують універсальність випускника; – характеристика учителя іноземної мови й літератури. – функції вчителя англійської мови і літератури; – професіограма вчителя англійської мови і літератури. <p>2. <i>Участь у дискусії:</i> «Вимоги до сучасного вчителя іноземних мов: зовнішні й внутрішні риси ідеального вчителя».</p> <p>3. <i>Представлення й обговорення презентацій.</i></p>	<p><i>Підготувати презентації за темами на вибір:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Історія професії «вчитель іноземної мови й літератури». 2) Зображення вчителя англійської мови і літератури в літературі / кінематографії. 3) Ідеальний учитель англійської мови і літератури – який він?
<p>2. Зміст освітньої професійної програми підготовки здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю</p>	<p><i>Робота в міні-групах і динамічне колективне обговорення питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати й оприлюднити пропозиції щодо змін в ОПП «014 Середня освіта (Мова і література (англійська)» (коротка доповідь з обґрунтуванням) 2. <i>Ділова гра:</i> «Моя компетентність». Група поділяється на міні-групи, кожна з яких представляє одну компетентність як складову професійної компетентності вчителя англійської мови і літератури. 	<p><i>Підготувати конспект за темою «Сутність і структура професійної компетентності вчителя англійської мови і літератури»</i></p>
<p>3. Мовна складова спеціальності «Середня освіта (англійська мова і література)»</p>	<p>1. <i>Динамічне колективне обговорення питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – англійська мова сьогодні: її статус, використання, роль в сучасному суспільстві; – історичний портрет англійців як носіїв германської культури; – поняття про мовну картину світу; мовна картина світу англійця; – учитель англійської мови і літератури як мовна і вторинна мовна особистість. <p>2. <i>Презентація проектів та їх колективне обговорення.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Підготувати реферати за темами:</i> Північні германці. Західні германці. Східні германці. 2. <i>Підготувати презентації за темами на вибір:</i> «Картина світу англійця в контексті літературних творів» (Представити рису англійців, закарбовану в: – група а: прислів'ях, приказках; – група б: літературному творі; – група с: анекдотах 3. <i>Підготувати й представити проекти за темою «Принципи формування вторинної культурно-мовної особистості»</i>
<p>4. Педагогічна складова спеціальності</p>	<p><i>Презентація проектів та колективне обговорення за темою «Викладання як засіб професійного й особистісного розвитку людини».</i></p>	<p><i>Підготувати частину проекту (за методом ажурної пилу) за темою «Викладання як засіб професійного й особистісного розвитку людини»:</i></p> <p>Група А. Docendo discimus, або Навчаючи навчаємося: підвищення якості засвоєння матеріалу у процесі підготовки до його викладання. Метод Жан-Поля Мартана.</p> <p>Група В. Навчання іноземній мові – вивчення іноземної мови: двосторонній зв'язок.</p>
<p>5. Літературознавча складова</p>	<p><i>Динамічне колективне обговорення питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття й структура літературознавчої компетентності учителя англійської мови і літератури; – принципи, методи й шляхи розвитку літературознавчої компетентності учителя англійської мови і літератури; – художня література як мистецтво слова і спосіб формування загальної культури людини, її моральних орієнтацій і цінностей 	<p>Створити план розвитку власної літературознавчої компетентності (за складовими структури) на рік.</p>

Закінчення табл. 1

1	2	3
6. Освітньо-кваліфікаційні рівні в Україні	<i>Динамічне колективне обговорення питань:</i> – освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст; освітні й професійні перспективи й можливості працевлаштування; –освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр; – освітньо-кваліфікаційний рівень магістр; –третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти – поняття про безперервне навчання.	<i>Есе «Мої професійні наміри щодо здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня: погляд у майбутнє».</i>
7. Фахове вдосконалення вчителів англійської мови і літератури.	Презентація одного з формальних/неформальних шляхів фахового вдосконалення вчителів англійської мови і літератури.	<i>1. Підготувати презентацію за завданням:</i> обрати один з формальних / неформальних шляхів фахового вдосконалення вчителів англійської мови і літератури (міжнародні асоціації вчителів англійської мови / курси підвищення кваліфікації вчителів / об'єднання за інтересами / онлайн-платформи тощо), який ви вважаєте найефективнішим. Аргументувати вибір. <i>2. Скласти індивідуальний план самоосвіти.</i>

глибину й багатоаспектність обраної спеціальності та започаткувати сталі зміни в його професійній ідентичності.

Перспективи подальшого дослідження ми пов'язуємо з розробкою інформаційно-освітнього середовища для впровадження способів організації практичної і теоретичної діяльності здобувачів вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху».

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бєлих О. М., Бондарчук О. Ю., Заїка О. О. Силабус нормативної навчальної дисципліни «Вступ до фаху» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта Мова і література (німецька)), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Німецька мова. Луцьк, Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 15 с.

2. Бобир С. Л. Модель пропедевтичного курсу «Вступ до спеціальності «мова і література (англійська)» для майбутніх педагогів. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля.* Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2016. № 2 (12). С. 152-156.

3. Троян Г. В. Поняття професійної ідентичності майбутнього вчителя у вітчизняних та зарубіжних психолого-педагогічних розвідках. *Психолого-педагогічні засади впровадження сучасних інформаційних технологій і методик навчання студентської молоді у закладах вищої освіти.* 2018. С. 407-411.

4. Учебно-методический комплекс дисциплины «Введение в специальность». Специальность 050119 «Иностранный язык: два иностранных языка». Павлодар, Павлодарский государственный университет им. С. Торайгырова. 2006. 12 с.

5. Шнейдер Л.Б. Личностная, гендерная и профессиональная идентичность: теория и методы диагностики. М.: Изд-во МПСИ, 2007. 128 с.